

ХОШОО ҮГЭНҮҮД

Досоомни долоон наран гараба.

Нэгэ бүдэрөө наа, долоо бүдэрхэ.

Зоринон хүн зол олохо.

Намнаа саагуур, нараннаа наагуур.

Зүб руунь хэлэхэдэ, зүрхэ хадхадаг.

Ажал хүниие залуу болгодог.

Шэхэнэй шэмэг, нюдэнэй хужар.

Тархиингаа хазайһан тээшэ ябаха.

Үхэнэн амиды хоёрой хоорондо.

Хара хирээгэй сагаан болоходо.

Хоёр нохойн хоорондо яһа хаяха.

Хүнэй аарсан өөрын зөөхэйһөө амтатай.

Долоон голтой хүн.

Өөрынгөө зэмые өөрөө амса.

Туһа хүргэхэм гээд, тодхор татаа.

Тэрэш шэгшүдэньшье хүрэхэгүй.

Хонёор хүндэлүүлбэл, үхэрөөр хүндэлэ.

Налхинай үлээһэн тээшэ...

Нүүдэрээ барихаһаа нааша болоо.

Гал уһан хоёрой гай аюул ехэ.

Гарта ороһон аад, гаража ябашоо.

Нэгэнэйнь олдоходо, нүгөөдэнь байхагүй.

Саһан дээрэ салдагаар һууха.

Утаанһаа тэрьелээб гэжэ галда оробо.

Үлэн хүн үргэһэгүй.

Дуугай хүн долоон шэгтэй.

Дурлаһан мэлхэй далай гаталха.

Олон тарбаган нобшодоо хүртэхэгүй.

Эсэгэ бэээрээ.

Амандаа уһа балгаһан шэнги һууха.

Газар тэнгэри хоёр шэнги.

Халуун сог дээрэ һууһандал.

Олон табые шашаха.

Уһан тулам архинша.

Балга архиһаа һогтохо.

Хони үдхэхэл нэм – хорёо барихань хашартай.

Хайша хэрэг юумэ хэхэ.

нэргэгтэ гарзагүй.

Тогтон торонгүй.

Эрьехэ наран, ээлжээтэ түрэ байдаг юм.

Һайн юумэ хэһые һайнаар харюулха ёһо байдаг.

Шэхэтэй юм хадаа шагнагты,
Шэгэбшэтэй юм һаа хабшулагты.

Дуугархань худалдаата.

Һэшхэлээ алдаһан, һэнгэрээ гээһэн.

Шадаһан хүн – шадаад,
Шадаагүйнь – шалбайгаад.

Уйдхарые нюдэнэй нёлбоһоор харуулхагүйш.

Эжэ эхигүй.

Бурхан үзэг.

Мухар нударгаараа
Бухын хамар нүхэлөөшөд.

Уншабал – лама, улайбал – мяхан,
Уйгарлабал – ноён.

Урагшагүй зондо – ухаагүй ноён.

Олзо зөөри наашалжа байг.

Амандаа золтой, алта сагаантай.

Мухар хүзэг, мунхаг ябадал.

Худаг соо загаһа губшаһантай адли.

Үхэр жэл эхиндээ муутай.

Шандаганай шабардама, шанагын гохоймо (шүлэн).

Үбһөөр оройходо, үхэр үнэрдэхэгүй,
Үүхээр орёоходо, нохойшье үнэрдэхэгүй.

Улаан бургааһантай ураг бэшэш,
Тайгын бургааһантай танил бэшэш.

Шалд гэнэнээ нуур гэдэг,
Шалбагад гэнэнээ ноён гэдэг.